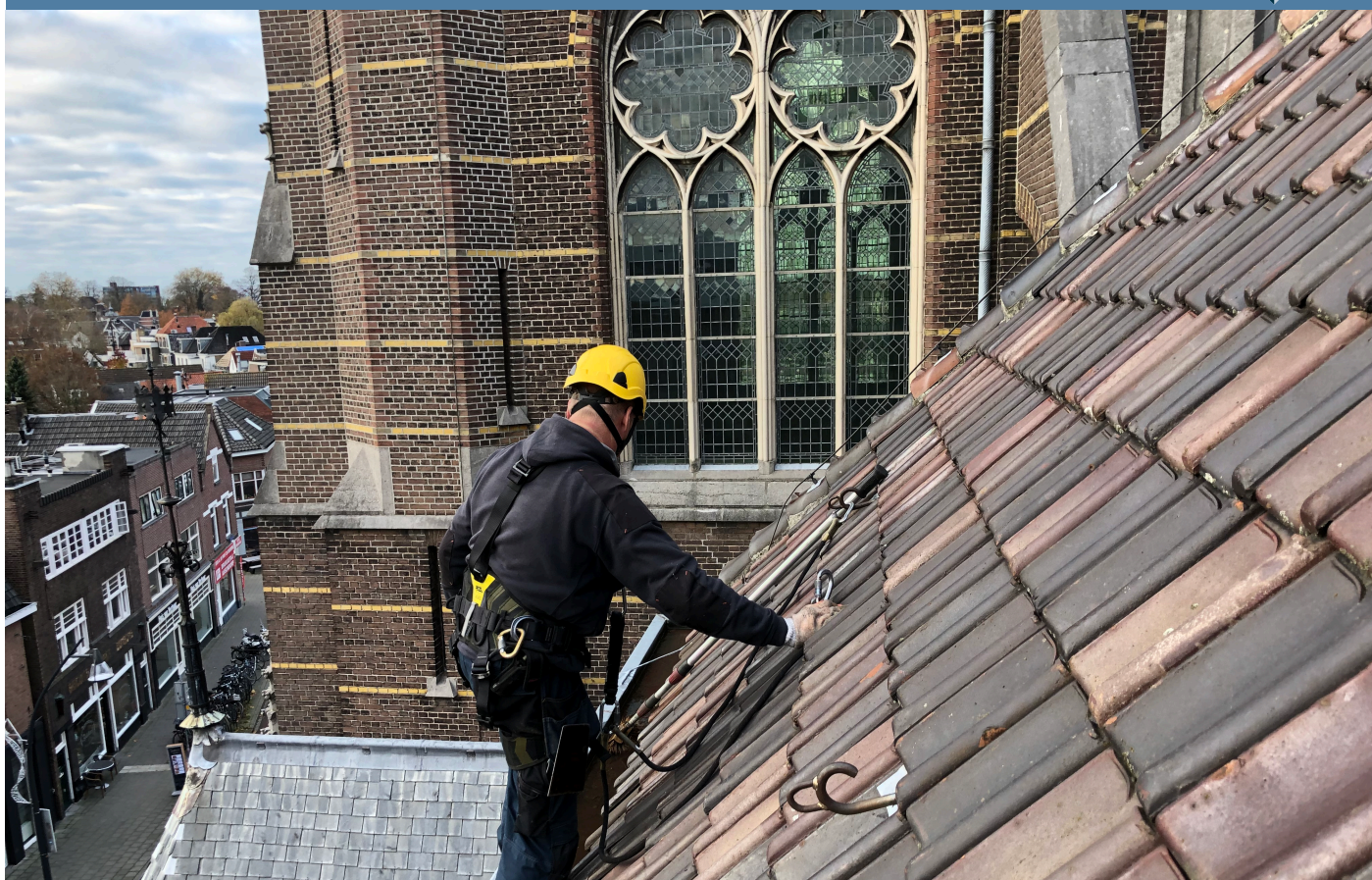

MonumentenwachtNL

Online aan de slag met verduurzaming

De online kennissessies Monumentenwacht en Duurzaamheid, ontwikkeld door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in samenwerking met MonumentenwachtNL, zitten er bijna op. Alle bijna 100 monumentenwachters in het land hebben deel kunnen nemen. Ook Michel Terlingen, inspecteur in Gelderland, sloot aan. “We hebben ons het afgelopen jaar goed voorbereid op het geven van duurzaamheidsadviezen”, vertelt hij. “Vier wachters zijn intern opgeleid in dit vakgebied en de sessies sloten hier naadloos op aan. Naast een check op

onze kennis, lieten de sessies ook zien hoe de Monumentenwacht aan dit thema werkt.”

De Monumentenwacht vervult een belangrijke taak in de verduurzamingsopgave, zo beaamt ook Marc Stappers, specialist bouwfysica bij de RCE en docent van de kennissessies. “Wachters kennen de praktijk heel goed en kunnen duidelijk aangeven waar onzekerheden bestaan. Tegelijkertijd zijn ze onderdeel van de oplossing. Duurzaamheid betekent immers vooral bezig zijn met de toekomst. Het behouden en doorgeven van erfgoed staat voorop en de rest, zoals isolatiemethoden of verwarmingssystemen, is volgend.”

Michel: “Reguliere isolatieadviseurs zetten vaak in op de vervanging van oud materiaal. Een monumentenwachter kan daar omheen denken zodat het gebouw zoveel mogelijk intact blijft.”

Beiden kijken positief terug op het uitwisselen van kennis en ervaringen.

Marc: “Wat ik belangrijk vind, is samen dingen doen en projecten bekijken.

Door van de Monumentenwacht te horen welke vragen er leven, is het voor ons veel gemakkelijker om de theorie te koppelen aan de praktijk.” Michel: “De afgelopen tijd is ons veel ontnomen op het gebied van samenkomsten en kennismaking, maar deze sessies hebben die pijn enigszins verzacht.”

Wisseling van de wacht

Na ruim twintig jaar nam Afke Draijer dit najaar afscheid als directeur van de Monumentenwacht Drenthe, Fryslân, Flevoland en Overijssel. Haar opvolgster Eefje van Duin stelt zich graag aan u voor.

“Twintig jaar geleden kwam ik voor het eerst in aanraking met de Monumentenwacht, tijdens de ‘redding’ van een boerderij aan de Spaarndammerdijk. Ik was student bouwkunde en raakte gefascineerd door de plek maar ook door alle betrokken organisaties, zoals de Monumentenwacht. De wachters kropen door het stof van de boerderij en stonden echt aan de basis van het behoud van het monument, en dus van de toekomst.

Sindsdien heb ik zelf ook door veel stof gekropen: tussen spinnen in kerktorens, wadend in ondergelopen kelders en vanuit de hoogwerker op daken. Met veel plezier heb ik de afgelopen jaren bij Stichting Libau gewerkt, waar we samen met de Groningse wacht het Erfgoedloket hebben opgetuigd: dé deskundige, onafhankelijke spil voor eigenaren in het aardbevingsgebied. Die ervaring neem ik nu mee, samenwerkend onder de vlag van MonumentenwachtNL: de wacht als loket in de dienstverlening naar eigenaren, de wacht als graadmeter voor behoefte en beleid en de wacht als specialist in alle gebieden die bij erfgoedbehoud horen.”

DE MONUMENTENWACHTER VERTELT

“Groen heeft misschien geen haast, maar iemand moet keuzes durven maken”

Sinds een paar jaar is er nieuw leven ingeblazen in een monumentenwacht die zich specifiek richt op de instandhouding van groene en archeologische monumenten. Gerard Bastiaan is landelijk coördinator van de dienst, naast zijn werk als inspecteur bij Monumentenwacht Overijssel. Met een groep van vijf inspecteurs - een in Gelderland, twee in Utrecht en twee in Overijssel - probeert hij in alle hulpvragen uit het veld te voorzien. “En die vragen komen uit het hele land.”

Anders dan bij gebouwde monumenten heb je bij een groen monument te maken met continue ontwikkeling, vertelt Gerard. Al doe je alles goed, toch glijd je gemakkelijk af; simpelweg door het verstrijken van de jaren. Het werk van de Groene en Archeologische Monumentenwacht gaat daarom meer om de monitoring van ontwikkelingen, dan om het zoeken naar een specifieke verstoring. “Wij praten dan ook over aandachtspunten, in plaats van gebreken.” Bij de meeste van die monumenten zie je dat ze op een kritiek punt zijn aanbeland. Eigenaren worden geconfronteerd met de vraag:

houd ik dit laatste stukje historie vast of ga ik door naar een nieuwe fase?

Lees het volledige interview met Gerard Bastiaan op www.monumentenwacht.nl

Nieuwe onderhoudswijzers

Om eigenaren te ondersteunen bij het onderhoud en herstel van hun monument, publiceert de Monumentenwacht met regelmaat nieuwe onderhoudswijzers op www.monumentenwacht.nl. Eerder verschenen al onderwerpen als houtrotschade, houtaantasting door schimmels en insecten, natuursteen en vochtbelasting. Daar zijn er nu twee aan toegevoegd: herstel van binnenpleisterwerk en het aanbrengen van lood.

De onderhoudswijzers benoemen belangrijke aandachtspunten en geven praktische adviezen: wat kan een eigenaar zelf en wanneer is het van belang om een professional in te schakelen?

ARBO EN VEILIGHEID

Arbocatalogus voor Monumentenwachten

De Arbowet biedt werkgevers en werknemers veel ruimte om zelf invulling te geven aan de verplichting om veilig en gezond te werken. Zo stelt de Arbowet wel eisen aan het maximale geluidsniveau op de werkplek, maar bepalen bedrijven zelf hoe ze dit bereiken. Deze maatregelen kunnen worden vastgelegd in een arbocatalogus.

Niet verplicht, wel gewenst

De arbocatalogus wordt gezien als een erkend, breed gedragen en door de sociale partners zelf uitgeschreven recept voor gezonde en veilige arbeidsomstandigheden. Wie met een door de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid goedgekeurde arbocatalogus werkt, weet dat hij goed zit. Het landelijke Arboberaad van de Monumentenwacht stelt in samenwerking met Aboma een catalogus op dat alle reguliere werkwijzen binnen de Monumentenwacht beschrijft. Een Hogere Veiligheidskundige zal vanuit Aboma zijn expertise inbrengen. De risico-inventarisaties en risico-evaluaties (RI&E) die eerder al uit diverse provincies zijn aangeleverd worden daarnaast samengesmolten tot één werkbaar document. Het streven is om voor het einde van het jaar een conceptversie gereed te hebben. Na goedkeuring zal die onder alle provinciale Monumentenwachten worden verspreid.

Zet hem in je agenda!

De Landelijke Ontmoetingsdag 2022 zal plaatsvinden op vrijdag 30 september, in Gelderland.